

A Comparative Study of the Release of Offenses and Penal Records of Managers of Financial Institutions and Issuers¹

Milad Amiri², Amin Badie Sanaye³, Seyed Milad Hossaini⁴

Received: 2021/10/27

Accepted: 2022/03/16

Research Paper

Abstract

The capital market, as a place of accumulation of micro funds, faces anomalies such as Infractions and offenses, and this has led officials to look for solutions. One of the ways to prevent and counteract these anomalies is to publicly disclose the offenders' name which has taken into consideration in recent years. This two-pronged approach, on the one hand, by introducing offenders, can lead to the prevention of infractions and offenses, and on the other hand, after the occurrence of these anomalies, by defaming the offender, be a decisive and deterrent response to them. The solution, of course, is not without criticism; For example, critics find the public disclosure of offenders and criminals in conflict with the need for respect for human dignity (Proportionality of punishments). In short, it can be said that this objection cannot persuade officials to ignore the potentials and benefits of public disclosure of offenders. In addition, it can be neglected to apply the punishment in respect of minor offenses so as to ensures proportionality of punishments. In this study, using a descriptive-analytical method and using library resources, public disclosure of criminals and offenders has been studied analytically and comparatively.

Key Words: Press Release, Violation and Crime, Prevention, Deterrence, Efficiency.

JEL Classification: K42

1. DOI: 10.22034/JSE.2020.11356.1536

2. Ph.D. Student, Department of Private Law, Tarbiat Modares University. Tehran, Iran.
(Corresponding Author). (milad.amiri72@gmail.com).

3. Ph.D. Student, Department of Private Law, Allameh Tabataba'i University. Tehran, Iran.

4. Ph.D. Department of Private Law, Kharazmi University. Tehran, Iran.

سازمان بورس و اوراق بهادار، مرکز پژوهش، توسعه و مطالعات اسلامی
فصلنامه بورس و اوراق بهادار، سال پانزدهم، شماره ۵۷، بهار ۱۴۰۱، صص ۸۰-۵۷

مطالعه تطبیقی انتشار سوابق تخلفاتی و کیفری مدیران نهادهای مالی و ناشران اوراق بهادار^۱

میلاد امیری^۲، امین بدیع صنایع^۳، سید میلاد حسینی^۴

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۸/۰۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۲/۲۵

مقاله پژوهشی

چکیده

بازار سرمایه به عنوان محل تجمع سرمایه‌های خرد با ناهنجاری‌هایی از قبیل تخلفات و جرائم روبرو است و همین امر مسئولان را به چاره‌اندیشی واداشته است. از جمله راهکارهای پیشگیری از این ناهنجاری‌ها و مقابله با آن‌ها، اعلام عمومی سوابق متخلفین و مجرمان این حوزه است که در سال‌های اخیر مورد توجه قرار گرفته است. راهکار یادشده با طبع دو وجهی خود، از یک سو می‌تواند با معرفی عمومی مجرم و متخلف، منجر به پیشگیری از وقوع تخلفات و جرائم شود و از سوی دیگر، پس از وقوع این ناهنجاری‌ها، با رسوا کردن شخص ناقض قانون، پاسخی قاطع و بازدارنده در مقابله با آن‌ها باشد. البته راهکار یادشده به دور از انتقاد نمانده است، یکی از انتقادات وارد بر انتشار سوابق و معرفی عمومی متخلف و مجرم، تعارض آن با لزوم رعایت کرامت انسانی یا به تعبیر دیگر نبود تناسب بین جرم و مجازات است. به کوتاه می‌توان چنین گفت که ایراد یاد شده تاب مقاومت در مقابل مصلحت موجود در اعلام عمومی سوابق را ندارد، افزون بر اینکه می‌توان از به کارگیری مجازات گفته شده در رابطه با تخلفات و جرائم کم‌اهمیت چشم‌پوشی کرد تا از این طریق تناسب بین جرم و مجازات نیز برقرار شود. در پژوهش حاضر، با روش توصیفی-تحلیلی و با استفاده از منابع کتابخانه‌ای، اعلام عمومی سوابق تخلفاتی و کیفری مورد پژوهش تحلیلی و تطبیقی قرار گرفته است.

واژه‌های کلیدی: انتشار رسانه‌ای، تخلف و جرم، پیشگیری، بازدارندگی، کارایی.

طبقه‌بندی موضوعی: K42

DOI: 10.22034/JSE.2020.11356.1536

۲. دانشجوی دکتری، گروه حقوق خصوصی، دانشگاه تربیت مدرس. تهران، ایران. (نویسنده مسئول). (milad.amiri72@gmail.com)

۳. دانشجوی دکتری، گروه حقوق خصوصی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران.

۴. دکتری، گروه حقوق خصوصی، دانشگاه خوارزمی. تهران، ایران.

مقدمه

نخستین گام در نظارت و راهبری هر مجموعه‌ای از جمله بازار سرمایه، قانون‌گذاری است. پس از قانون‌گذاری گام بعد در تنظیم فعالیت‌ها، پیش‌بینی نهاد ناظر بر اجرای قانون است. تنظیم و سازماندهی موثر، به تنهایی با مقررات‌گذاری و تعیبه نهاد ناظر انجام نمی‌گیرد، بلکه نهاد ناظر بایستی با در اختیار داشتن ابزارهای تنبیهی، از نقض مقررات جلوگیری کرده و رفتار بازیگران فعال را کنترل کند. این مرحله از اهمیت زیادی برخوردار است که بدون توجه به آن فرایند تنظیم و سازماندهی ناقص و ناکارآمد می‌ماند. در بازار سرمایه ایران به موجب قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران و سایر قوانین مرتبط، نهاد ناظر (مرکب از دو رکن شورای عالی بورس و اوراق بهادار و سازمان بورس و اوراق بهادار) با به کارگیری ابزارهای تنبیهی مانند لغو مجوز، تعلیق فعالیت، جزای نقدی و ... به کنترل رفتار اشخاص تحت نظارت می‌پردازد (هادیفر، ۱۳۸۹، ۱۱۳).

جلوگیری از نقض قوانین و مقررات حوزه بازار سرمایه توسط نهاد ناظر، امری ساده و آسان‌یاب نیست و دارای پیچیدگی‌های خاصی است. متخلفان و مجرمان حوزه بازار سرمایه به طور معمول از «مجرمان یقه سفید»^۱ هستند. مرتبط بودن این اشخاص به منابع قدرت، ثروت و اطلاعات و همچنین بهره‌مندی از هوش بالا، تعقیب و دستگیری آن‌ها را مشکل‌تر از سایر مجرمان می‌کند (میرمحمدصادقی، ۱۳۹۲، ۳۰). به ویژه آنکه در ایران آیین دادرسی افتراقی با حاکمیت اماره مجرمیت به جای اصل براءت، تدوین و پذیرفته نشده است.^۲ علاوه بر این، در صورت کشف جرم و شروع تعقیب، چه بسا بهره‌مندی مرتکب از امتیازات بالا، رسیدگی کیفری را در هر مرحله دچار اخلال کرده یا متوقف کند. پس بنابراین گرفتن تدابیری به منظور جلوگیری از وقوع جرم و پیشگیری از تحقق آن، از طریق بالا بردن هزینه‌های ارتکاب و پایین آوردن منافع آن، بهترین راهکار در مبارزه با این نوع جرائم است (دادخدایی، ۱۳۹۲، ۲۲۷). از جمله مجازات‌هایی که در مقوله پیشگیری کیفری یا بازدارندگی در خصوص آن بحث و بررسی صورت گرفته، «تشهیر» یا نشر و اعلام عمومی سوابق محکومیت مجرمان است. تشهیر

1. White-collar criminals

۲. مطابق اصل براءت که از اصول اساسی در حقوق جزای اسلامی است، متهم در دعوی جزایی در پناه اصل بی‌گناهی می‌باشد و این مرجع تعقیب است که باید برای اثبات گناه کار بودن وی تحصیل دلیل نماید. اما ماهیت جرائم ارتكابی توسط مجرمین یقه سفید و دشواری تعقیب این نوع جرائم و همچنین ضرورت اعمال کنترل و به کارگیری تمهیدات بیشتر نسبت به آن‌ها سبب گردیده آیین دادرسی و به ویژه تحصیل دلیل در فرایند رسیدگی به این جرائم افتراقی گردد، به نحوی که متهم مجرم تلقی گردیده (اماره مجرمیت) و بایستی برای رهایی از مجازات، بی‌گناهی خویش را ثابت نماید. (سلطانی‌فر و همکاران، ۱۳۹۷، ۱۷۳).

در لغت به معنای شهره کردن، مشهور کردن و رسوا کردن است. هرچند آسیب به آبروی بزهکار، پیامد ناگزیر اکثر مجازات‌هاست، ولی رسوا کردن (شرمسار کردن) قضایی متخلف نزد مردم، مجازات خاصی است که از آن با عنوان تشهیر یاد می‌شود (حیدری، ۱۳۹۲، ۱۳۴). در ارتباط با اثر بازدارندگی این نوع مجازات نظر چیره بر این است که استفاده از کیفر تشهیر هم در بازدارندگی خاص و هم بازدارندگی عام از وقوع جرائم موثر است^۱. توضیح آنکه مجرم (به ویژه مجرمین اقتصادی) با محاسبه سود و زیان (هزینه) خود یا مرتکب جرم می‌شود یا از آن پشیمان می‌شود. بدیهی است که شناسانده شدن به مردم به عنوان یک عنصر نابه‌هنجار، مطلوب هیچ شخصی به ویژه مجرمین یقه‌سفید که به اعتبار شهرت و جایگاه خود مرتکب جرم می‌شوند، نیست و همین امر باعث سنگینی کفه ترازو به سمت هزینه و زیان ناشی از جرم شده و شخص را از ارتکاب جرم باز می‌دارد. علاوه بر این، افرادی که دارای انگیزه ارتکاب جرم هستند با مشاهده رسوایی مجرم، سرنوشتی مشابه برای خود تصور می‌کنند و از عملی کردن و فعلیت بخشیدن به قصد خود پشیمان می‌شوند.

به منظور حسن اجرای وظایف و اختیارات سازمان بورس در تأیید صلاحیت مدیران اشخاص تحت نظارت و همچنین پیش‌بینی نوع جدیدی از ضمانت‌اجرا در قبال تخلفات و جرایم فعالان بازار، مقنن ابتدا در قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه (بند «ز» ماده ۹۹) و سپس در قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور (بند «چ» ماده ۳۶) چنین مقرر داشت: «کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که به‌عنوان مدیران نهادهای مالی، تشکلهای خودانتظام و ناشران اوراق بهادار ... انتخاب شده یا می‌شوند مکلفند مدارک هویت و کلیه اسناد و مدارک مربوط به سوابق شغلی و تحصیلی خود را جهت ثبت در پایگاه اطلاعاتی مدیران مربوطه به سازمان بورس و اوراق بهادار ارائه کنند. سازمان بورس و اوراق بهادار موظف است مشخصات و سوابق تحصیلی و

۱. از میان فقهای که قائل به اثر بازدارندگی کیفر تشهیر هستند می‌توان به فاضل هندی اشاره نمود که با چنین تعبیری به این موضوع اشاره می‌نماید: «تشهیر آله زیاده فی عقوبته، و زجر آله و لغیره عن مثل فعله، و لیعتبر الحاضرون، و لیظهر لهم براءة المحدث و لیدعوا له و یترحموا علیه» (اصفهانی، ۱۴۲۴ق، ۴۵۶). امام خمینی (ره) نیز با این عبارات قائل به اثر بازدارندگی عمومی کیفر تشهیر است: «یجب أن یشهر شهود الزور فی بلدهم أو حیهم لتجنب شهادتهم ویرتدع غیرهم: واجب است شاهدان زور در شهر یا محله‌شان تشهیر گردند تا از پذیرش شهادت آنان اجتناب شود و سبب بازداشتن دیگران از ارتکاب این عمل بشود» (خمینی، ۱۳۹۰ق، ۴۵۴) در بین حقوقدانان و نویسندگان حقوقی نیز برخی از قائلین به بازدارندگی کیفرهای رسواکننده عبارتند از: دکتر محمدعلی اردبیلی به رغم آنکه معتقد است هدف از «انتشار حکم» بیشتر شناساندن بزهکاران و آگاهانیدن مردم به نوع به فعالیت آن‌هاست لیکن در عین حال این نوع مجازات را واجد اثر اعرایی (عبرت آموزی دیگران) نیز می‌داند. (اردبیلی، ۱۳۹۳، ۱۲۵) برخی دیگر نیز انتشار حکم را به دلیل دارا بودن خصیصه بدنام‌کنندگی، واجد اثر بازدارندگی می‌دانند. (ارجمند دانش، ۱۳۸۳، ۳۳).

تجربی مدیران یادشده را در پایگاه اطلاعاتی مذکور ثبت کند و عملکرد آنها را از حیث رعایت قوانین و مقررات حاکم بر بازار اوراق بهادار و سوابق تخلفاتی و کیفری مربوط به آنها در طول مدیریت در نهادهای مالی و ناشران اوراق بهادار براساس ترتیبات اجرایی که به تصویب شورای عالی بورس و اوراق بهادار می‌رسد منتشر نماید.»

قسمت پایانی بند گفته شده، بر انتشار عملکرد مدیران از جهت رعایت قوانین و مقررات حاکم بر بازار اوراق بهادار و سوابق تخلفاتی و کیفری مربوط به آنها (تشهير مدیران) آشکار می‌کند. در این مقاله برآنیم که تأثیر این اقدام را در پیشگیری و مقابله با ناهنجاری‌های بازار سرمایه بررسی و تحلیل کنیم. در این راستا، ابتدا مبانی انتشار سوابق و تشهير مدیران سپس مزایای آن با تحلیل کیفرشناختی و جرم‌شناختی بررسی می‌شود. در پایان تلاش می‌شود، شیوه و روش مناسب استفاده از این ضمانت‌اجرا با پژوهش رویه نهاد ناظر بازار سرمایه کشورهای آمریکا، انگلیس، استرالیا، مالزی، هلند، اندونزی و دستورالعمل‌های صادره در حوزه اتحادیه اروپا تبیین شود.

مبانی

در علم حقوق مقصود از مبانی، رگ و ریشه‌ها و نیروهایی است که در ورای قواعد حقوق جای گرفته است. در حقیقت، مبانی حقوق همان نیروهای پنهانی و جاذبه نهفته‌ای است که ما را به فرمانبرداری از قانون وادار می‌سازد (ساکت، ۱۳۷۰، ۱۷ و کاتوزیان، ۱۳۸۹، ۱۹). پس منظور از مبانی انتشار سوابق، نیروهایی است که استفاده از آن به عنوان نوعی ضمانت‌اجرا در برخورد با تخلفات و جرائم را مشروعیت بخشیده و توجیه می‌کند. در ادامه مبانی حقوقی و اقتصادی انتشار و اعلام عمومی سوابق مدیران به ترتیب بررسی می‌شود.

مبانی حقوقی

توجیه و مشروعیت بخشی به انتشار سوابق با دست‌آویز به نظریات و دکترین حقوقی میسر و امکانپذیر است. در این راستا می‌توان به مواردی مانند «سلب توان از مجرمین و متخلفین» و «پیشگیری از وقوع تخلفات و جرائم» اشاره کرد.

پس از شکست سیاست‌های بازپروری، رویه‌ها و سیاست‌های کنترل جرم که بیشتر با عنوان‌های «عدالت سنجشی، تخمینی، آماری» و یا «کیفرشناسی جدید» مشهور شده‌اند، ساز و

کارهای کیفری را به منزله وسایل و ابزار مدیریت خطر یا ریسک جرم و تکرار جرم به کار می‌گیرند و از این رهگذر آن‌ها را از کارکرد اخلاقی و کارکردهای بازدارندگی، بالینی و پیشگیری خود دور می‌کنند (نجفی ابرندآبادی، ۱۳۸۸، ۷۲۳). سلب توان بزه‌کار به ویژه از طریق اعمال حبس در این رویکرد از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. در کیفرشناسی جدید یا ریسک‌مدار آنچه که مد نظر است، کاهش ریسک بزه‌کاران از طریق از میان بردن توان بزه‌کاری آنان است. زندان و حبس نیز بهترین روش در این خصوص بوده که با دور نگه داشتن مجرمین از جامعه منجر به سلب توان بزه‌کاری آنان و در نتیجه کاهش و کنترل ریسک می‌شود (نوبهار، صیقل، ۱۳۹۶، ۱۹۹).

از دیگر مجازات‌هایی که منجر به سلب توان بزه‌کار و کاهش خطر وی می‌شود، معرفی عمومی وی و جرم ارتكابی اوست. به سخن دیگر، وقتی اطلاعات هویتی مرتکبین جرائم توسط مقامات منتشر می‌شود و از این طریق مجرم معرفی عمومی می‌شود، در حقیقت تلاش می‌شود با هشداررسانی به بزه‌دیدگان بالقوه و آگاه‌سازی ایشان، خطر و ریسک بزه‌کاری مدیریت و کنترل شود (مرتاضی، ۱۳۹۵، ۱۷۷). این امر به ویژه در بسترهایی نظیر بازارهای سرمایه که از یک سو، سرمایه‌گذاران به طور معمول اطلاعات لازم را در دست ندارند (عدم آگاهی) و بر اساس اعتماد عمومی به بازار به انجام معاملات می‌پردازند و از سوی دیگر، مجرمین با سوء استفاده از این اعتماد عمومی مرتکب جرم می‌شوند، از اهمیت بیشتری برخوردار است، چرا که تشهیر مجرمین خطرناک و معرفی عمومی آن‌ها، برای آگاه‌سازی بزه‌دیدگان بالقوه، مناسب‌ترین ضمانت اجرایی توان‌گیر، برای سلب توان بزه‌کاری از اشخاصی است که دارای خصیصه «حیله‌گری مکرر و فریب افکار عمومی» هستند. بر همین اساس در کشور ایالات متحده آمریکا، کمیسیون بورس و اوراق بهادار، ابزار جستجوگر جدیدی^۱ را در راستای حمایت بیشتر از سرمایه‌گذاران راه‌اندازی کرده و در خصوص هدف راه‌اندازی این ابزار چنین اعلام داشته است که: «ابزار جدید در این راستا و با این هدف ارائه می‌شود که برای عموم مردم اطلاعاتی را در جهت سرمایه‌گذاری فراهم آورد و مانع بروز تقلب شود (با استفاده از مطلع ساختن سرمایه‌گذاران مانع از فریب خوردن آنان شوند)» (بیانه‌های مطبوعاتی^۲).

1. SEC Action Lookup for Individuals (SALI)

2. SEC Press Releases, Release No. 2018-78

مبنای حقوقی دیگر برای توجیه انتشار سوابق، پیشگیری است. پیشگیری در مفهوم عام، آنگونه که در سیاست جنایی مطرح می‌شود، به هر گونه تدبیری که برای مقابله با جرم، خواه پیش از وقوع آن خواه پس از وقوع آن، به کار می‌آید، اطلاق می‌شود. بر این اساس در یک دسته‌بندی پیشگیری به دو دسته کنشی و واکنشی تقسیم می‌شود (رایجان‌اصلی، ۱۳۸۳، ۱۳۰). انتشار سوابق به دلیل ماهیت دوگانه‌ای که دارد می‌تواند در هر دو دسته از پیشگیری کنشی و واکنشی قرار گیرد. اگر انتشار سوابق کیفری و تخلفاتی را نه مجازات بلکه اقدامی تأمینی بدانیم، می‌تواند به عنوان تدبیری کنشی و در قالب «پیشگیری وضعی» یا «پیشگیری قضایی» از تکرار جرم جلوگیری نماید. در مقابل اگر این تدبیر نوعی مجازات قلمداد شود، در قالب پیشگیری واکنشی (پیشگیری کیفری) قرار خواهد گرفت.

از جمله تدابیری که در قالب پیشگیری کنشی، کاهش و حذف موقعیت‌ها و فرصت‌های ارتکاب جرم را در پی دارد، انتشار سوابق و معرفی عمومی متخلف و مجرم است. برخی مجرمان حرفه‌ای به لحاظ اینکه شناخته نمی‌شوند مورد اعتماد واقع شده، مرتکب جرم می‌شوند (میرخلیلی، ۱۳۸۳، ۶۷). معرفی عمومی سبب می‌شود تا با تبدیل «وضعیت» بزهکاران از ناشناختگی به شناخته‌شدگی، فرصت ارتکاب مجدد جرم و قربانی کردن افراد جدید از آنان سلب شود و بدین ترتیب از وقوع جرائم پیشگیری به عمل آید (مرتاضی، ۱۳۹۵، ۱۸۲). انتشار سوابق را می‌توان در دسته تدابیر پیشگیرانه قضایی نیز جای داد. علاوه بر این، اقدام گفته شده می‌تواند به عنوان پیشگیری کیفری یا واکنشی نیز مورد بررسی قرار گیرد. در پیشگیری واکنشی یا پیشگیری کیفری تلاش می‌شود از رهگذر اعمال مجازات، آرمان پیشگیری از جرم، جامه عمل پوشانده شود. این نوع از پیشگیری - به ویژه در راستای پیشگیری از جرائم اقتصادی - از یک سو، از طریق اعمال تدابیر ماهوی از جمله جرم‌انگاری، قاعده‌گذاری افتراقی و کیفرگذاری و از سوی دیگر، از طریق اعمال تدابیر شکلی، عملیاتی می‌شود. از جمله تدابیر شکلی که در مرحله اجرای حکم محکومیت، مورد استفاده قرار می‌گیرد، معرفی عمومی مجرمین و انتشار اسامی آنان است (ماده ۳۶ قانون مجازات اسلامی). این تدبیر به عنوان واکنشی کیفری، نه تنها سبب رسوایی مرتکبان و شناخته شدن آن‌ها به عنوان خائنان به اعتماد همگانی می‌شود، بلکه ترس از علنی شدن نام محکوم و رسوایی همگانی، نقش موثری در پیشگیری از جرائم و به ویژه جرائم اقتصادی بازی می‌کند (توسلی‌زاده، ۱۳۹۱، ۲۸۴-۲۷۸).

مبنای اقتصادی

منظور از مبانی اقتصادی، اندیشه‌هایی است که با استفاده از تحلیل‌های اقتصادی در پی مشروعیت بخشی به اعمال انواع ضمانت‌اجراهای حقوقی و کیفری از جمله انتشار و اعلام عمومی سوابق تخلفاتی و کیفری هستند. در نگاه اقتصادی به موضوع جرم، فعالیت‌های مجرمانه به مثابه نوعی فعالیت اقتصادی قلمداد می‌شوند و مجرمان همانند فعالان اقتصادی، اشخاصی در نظر گرفته می‌شوند که در اقدامات خود منافع و هزینه‌ها را می‌سنجند و در صورتی که منافع آن را بیشتر ارزیابی کنند- با انتخاب عقلانی- دست به ارتکاب جرم می‌زنند. از سوی دیگر، مطابق این نگاه در برخورد با رفتارهای مجرمانه باید منافع و هزینه‌های واکنش اجتماعی سنجیده و در صورتی که منافع واکنش اجتماعی بیشتر از هزینه‌های آن باشد، باید بدان جامعه عمل پوشانده شود (وینتر، ۱۳۹۴، ۱۰). در ادامه، ابتدا نظریه بازدارندگی با پیش‌فرض اقتصادی خود و سپس افزایش کارآمدی به عنوان دو مبنای اقتصادی در جهت انتشار سوابق تخلفاتی و کیفری تشریح و تبیین می‌شوند.

بازدارندگی معادل واژه انگلیسی (Deterrence) به معنای بازداشت و منع و به ویژه منع از طریق ارباب و تهدید تعریف شده است (محمودی‌جانکی، آقایی، ۱۳۸۷، ۳۴۳). مطابق نظریه بازدارندگی، توجیه مجازات‌ها بیشتر بر اساس این آموزه که مجازات، از طریق عبرت‌آموزی، بازدارنده بزه‌کار از تکرار جرم (بازدارندگی خاص) و از طریق ارباب، بازدارنده دیگران از ارتکاب جرم (بازدارندگی عام) است، صورت می‌پذیرد. نظریه بازدارندگی نگاه به آینده دارد، در دیدگاه آینده‌نگر یا غایت‌شناختی، توجیه مجازات بر اساس تحصیل اهدافی در آینده است، اهدافی که انتظار می‌رود به واسطه اعمال مجازات تأمین شود (کاتینگهام، ۱۳۸۴، ۱۴۹). در نظریه بازدارندگی بر این فرض اساسی تکیه می‌شود که انسان‌ها، حتی آنان که بزه‌کارند، با دیدی حسابگرانه و اقتصادی به منافع و مضرات عمل خود می‌نگرند و سپس دست به تصمیم‌گیری و اقدام می‌زنند.

از این رو، شخص قبل از تصمیم به ارتکاب به جرم همانند یک اقتصاددان به سنجش سود و زیان حاصل از عمل خود می‌پردازد، بنابراین اگر دریابد که عمل ارتكابی‌اش منتج به تحمل کیفر خواهد بود، از درگیر شدن در آن عمل پرهیز می‌کند (پرادل، ۱۳۸۱، ۶۲). به همین جهت از نظرگاه اندیشمندان قائل به نظریه بازدارندگی نظیر سزار بکاریا و جرمی بنتام، تأمین نیروی بازدارنده مجازات‌ها، در گرو سنگینی کفه کیفر (هزینه‌ها و مضرات) بر کفه سود و عواید جرم

خواهد بود. بدیهی است اگر هزینه ارتکاب جرم (مجازات مورد انتظار) بیشتر شود، برخی دیگر سراغ ارتکاب جرم نمی‌روند و برخی نیز به نسبت گذشته کمتر مرتکب جرم می‌شوند. این امر در ادبیات تحلیل اقتصادی حقوق کیفری، با عنوان «قانون اول بازدارندگی» شناخته می‌شود که دقیقاً معادل «قانون اول تقاضا» در علم اقتصاد می‌باشد (کوتر، اولن، ۲۰۱۶).^۱

یکی از مجازات‌ها و کیفرهایی که اعمال آن با توجه به نظریه بازدارندگی توجیه می‌شود، معرفی عمومی مجرم و جرم او (تشهیر) است. مجرم با تحمل تبعات قهری و ناخواسته حیثیتی وارد بر شهرت و جایگاه خود که حاصل فرایند معرفی عمومی و تشهیر وی است، هزینه بسیار سنگینی حتی سنگین‌تر از مجازات‌های مالی متحمل می‌شود. برای مثال یک شرکت تجاری که با مجازات‌های رسواکننده و از بین برنده شهرت مواجه می‌شود، اعتماد مشتریان و ذینفعان، سهم خود از بازار و درآمد قبل از اعمال مجازات را از دست داده و با کاهش شدید ارزش سهام روبه‌رو می‌شود (لوت، ۱۹۹۲ و مکروی، ۲۰۰۶).^۲ همانگونه که بیان شد، از منظر مدل اقتصادی رفتار مجرمانه، قابلیت بازدارندگی یک مجازات خاص، تابعی است از میزان هزینه‌هایی که آن مجازات بر شخص مجرم یا متخلف تحمیل می‌کند. از آنجا که مجازات‌های رسواکننده علاوه بر کاهش میزان عزت نفس، سبب ایجاد مشکلات مالی عدیده برای مجرمین می‌شود، اثر بازدارندگی آن‌ها در نظر برخی از پژوهشگران همانند اثر بازدارندگی مجازات حبس قلمداد شده است (اسچوارز، ۲۰۰۳).^۳ این موضوع به ویژه در خصوص جرائم اقتصادی دارای اهمیت است، چراکه مرتکبین این نوع جرائم به لحاظ اجتماعی از سطح بالایی برخوردارند و ترس از رسوایی و بی‌آبرویی، عامل بسیار بازدارنده‌ای در راه ارتکاب جرائم توسط ایشان است.

در حقوق کیفری بازار سرمایه نیز یکی از مبانی مهم در توجیه انتشار سوابق تخلفاتی و کیفری متخلفین و مجرمین، نظریه بازدارندگی است. بر همین اساس، سازمان بین‌المللی کمیسیون‌های اوراق بهادار^۴ یکی از فاکتورهای ایجاد «بازدارندگی قابل اعتناء»^۵ را اطلاع‌رسانی عمومی در خصوص «اقدامات اجرایی»^۶ دانسته است. منظور از اطلاع‌رسانی همان انتشار عمومی اطلاعات راجع به اقدامات اجرایی صورت گرفته و اتخاذ شده علیه متخلفان و مجرمان است.

1. Cooter, Ulen, 2016

2. Lott, 1992 & Macrory, 2006

3. Schwarcz

4. International Organization of Securities Commissions (IOSCO)

5. Credible Deterrence

6. Enforcement Actions

نهادهای ناظر بر بازار سرمایه، علاوه بر به کارگیری سایر ابزارها، می توانند با ایجاد شفافیت در خصوص تصمیم های نهایی گرفته شده در قبال تخلفات و جرائم و اطلاع رسانی آن ها به عموم (به همراه اسامی و مشخصات هویتی اشخاص حقیقی یا حقوقی که ضمانت اجراها علیه آنان به کار گرفته شده است)، به سایر اشخاص تحت نظارت هشدار دهند که نتیجه تخلف و نقض قوانین، رسوایی و بی اعتباری است و از این طریق به بازداشتن و منع اشخاص از ارتکاب جرائم و تخلفات نائل آیند (IOSCO^۱، ۲۰۱۵). در ایالات متحده آمریکا نیز کمیسیون بورس و اوراق بهادار در توجیه ضرورت انتشار اطلاعات مرتبط با اعمال ضمانت اجراها بر متخلفان و مجرمان (معرفی عمومی آنان) بر بازدارندگی تأکید دارد. به عبارت دیگر، اعتقاد بر آن است که گزارش دهی و انتشار عمومی اطلاعات در خصوص رفتارهای غیرقانونی و مرتکبین چنین رفتارهایی، یک ابزار کارا و ضروری برای اجرای قوانین بازار سرمایه و در نهایت ممانعت و بازداشتن افراد از ارتکاب رفتارهای خلاف قانون است (SEC، دستورالعمل اجرایی^۲، ۲۰۱۷). دیگر مبنای اقتصادی برای توجیه انتشار سوابق «کارایی» است. بر اساس رویکرد اقتصادی به مقوله جرم، در برخورد با رفتارهای مجرمانه بایستی منافع و هزینه های واکنش اجتماعی سنجیده و در صورتی که منافع واکنش اجتماعی بیشتر از هزینه های آن باشد، باید آن را اجرایی کرد. این امر بدان دلیل است که نخست، چالشها و مشکلات جامعه به تنهایی محدود به جرم و برخورد با آن نیست، بلکه جوامع با مشکلات بسیار زیاد دیگری نیز مواجه اند که باید در خصوص آنان چاره اندیشی کنند. دوم، منابع در اختیار جامعه جهت حل معضلات و مشکلات محدودند و بایستی این منابع به مطلوب ترین وجه ممکن تخصیص یابند. این مطلوبیت چنین به دست می آید که با صرف کمترین منابع (هزینه ها)، بیشترین نتایج به دست آید.

جرم به عنوان پدیده ای ناهنجار مقادیری از هزینه را به جامعه تحمیل می کند. هزینه جرم اعم است از هزینه های اقتصادی و اجتماعی، هزینه اقتصادی هزینه های مالی و پولی است که به سادگی می توان آن ها را در قالب اعداد و اصطلاحات پولی بیان کرد، مانند هزینه های سرقت اموال و هزینه زندان. در مقابل، هزینه اجتماعی به معنی هزینه تأثیرات جرم بر روی جامعه است که به سهولت نمی توان آن ها را اندازه گیری و در قالب اعداد و ارقام بیان کرد (ضیائی، ۱۳۹۶،

1. committee on enforcement and the exchange of information

2. Enforcement Manual

۴۶). از جمله این هزینه‌ها هزینه‌های دستگاه عدالت کیفری و به ویژه هزینه اعمال مجازات‌ها است. افزایش کارایی شایسته آن است که این هزینه‌ها به حداقل رسیده و در عین حال بیشترین نتیجه که همان برخورد با ناقضان نظم و قانون و پیشگیری از وقوع جرائم و تخلفات است، حاصل شود.

به منظور تبیین موضوع، مثالی بدین شرح می‌توان بیان داشت. رانندگی با سرعت غیر مجاز تخلفی بسیار شایع و البته خطرناک است. اگر در برخورد با این تخلف، سیاست‌گذاران چنین ترجیح دهند که قطعیت مجازات (احتمال دستگیر شدن و محکومیت) را کم کنند و در مقابل شدت آن را افزایش دهند (جریمه‌های مالی سنگین وضع کنند)، چه بسا با تحلیل اقتصادی به دنبال افزایش کارایی مجازات‌ها بوده‌اند، چراکه قطعیت کم مجازات به معنای آن است که پلیس‌های کمتری به کار گرفته شده، دوربین‌های کنترل سرعت در جاده نصب نشده و ... که نتیجه آن کاهش هزینه‌های عدالت کیفری است. بدین ترتیب مقامات برای دستیابی به هدف خود از منابع بسیار کمی استفاده می‌کنند و از نظر یک اقتصاددان برای رسیدن به یک هدف خاص هرچه از منابع کمتری استفاده شود، بهتر است (وینتر، ۱۳۹۴، ۴۳).

در جهت کارآمد سازی مجازات‌ها، علاوه بر آنچه که در مثال بالا بیان شد- ترکیبی از قطعیت کم و شدت زیاد مجازات- توجه به نوع مجازات نیز کارگشاست. برای مثال در مقایسه بین گرفتن جریمه نقدی و مجازات حبس که هر دو از شایع‌ترین اشکال ضمانت اجرا هستند، می‌توان گفت نظام جریمه نقدی نسبت به زندان به منابع بسیار کمتری نیاز دارد و در نتیجه از کارآمدی بیشتری برخوردار است. مجازات‌های ترذیلی نیز از این منظر به دلیل آنکه بیشتر مجازاتی کم هزینه هستند کارایی قابل توجهی دارند. لازم به یادآوری است که مدافعان این نوع مجازات معتقدند این نوع ضمانت اجرا بیشترین تأثیر را بر افراد ثروتمند به خصوص مجرمان یقه سفید دارند. به عنوان مثال یک خیانت کننده در امانت می‌تواند با الزام به نوشتن یک نامه عذرخواهی و انتشار آن در یک مجله تجاری تخصصی یا روزنامه‌ای کثیرالانتشار، مجازات شود. این شکل مستقیم تحقیر برای شهرت و اعتبار آینده مجرم بسیار مضر است. حتی اگر از مجازات‌های ترذیلی آشکارا استفاده نشوند چه بسا دستگیری، محکومیت و حبس شدن مجرم سبب رسوایی او، از دست دادن شهرت و اعتبارش و تحمیل هزینه‌های دیگری بر او می‌شود.

این موضوع که درآمد این مجرمین پس از محکومیت و مجازات شدن به دلیل زوال شهرت و اعتبار، کاهش چشم گیری می یابد سبب بالا رفتن هزینه ارتکاب جرم برای آنان شده و بر همین اساس گفته می شود این نوع مجازات ها برای افراد ثروتمند بیش از افراد فقیر اساسی، مهم و بازدارنده است (همان، ۵۶).

انتشار سوابق تخلفاتی و کیفری مدیران اشخاص تحت نظارت در حوزه بازار سرمایه نیز اگرچه با هدف اولیه و اصلی رسوا و خوار کردن این مدیران اجرا نمی شود ولی اثر آن آسیب به شهرت و اعتبار این افراد است. از آنجا که این افراد با تکیه بر اعتماد سرمایه گذاران و اعتباری که از این راه به دست می آورند به فعالیت در بازار سرمایه می پردازند، انتشار سوابق تخلفاتی و کیفری آنان لطمه ای شدید و هزینه ای گزاف بر آنان تحمیل می کند که حداقل در عالم تئوری بسیار بازدارنده است. این نوع مجازات علاوه بر اینکه بازدارندگی قابل توجهی ایجاد می کند به دلیل کم هزینه بودن، کارایی بالایی داشته و دارای توجیه اقتصادی است. بر همین اساس در بازارهای سرمایه کشورهای مختلف، نهاد ناظر از این حربه کم هزینه و در عین حال بازدارنده به عنوان مجازاتی مکمل برای کنترل رفتار فعالان بازار استفاده می کند.

شیوه اجرا

انتشار سوابق تخلفاتی و کیفری در بازار سرمایه کشورهای پیشرفته نظیر آمریکا، استرالیا و کشورهای حوزه اتحادیه اروپا و همچنین کشورهای در حال توسعه نظیر مالزی و اندونزی، به عنوان یکی از اقدامات اجرایی در کنار سایر تنبیهات و مجازات ها مورد استفاده قرار می گیرد تا از رهگذر آن فعالان بازار بیش از پیش قوانین و مقررات این حوزه را رعایت کند. در این بخش با نگاهی به رویه نهادهای ناظر بر بازار سرمایه در کشورهای مختلف سعی می شود شیوه اجرای مناسب این ضمانت اجرا بازگفت شود. در این راستا ابتدا گستره استفاده از این اقدام اجرایی و سپس شرایط شکلی و ابزار انتشار مورد بحث و بررسی قرار می گیرد.

گستره اعمال

قانون گذار در بند «ج» ماده ۳۶ قانون احکام دائمی، سازمان بورس را مکلف نموده سوابق تخلفاتی و کیفری-علی الاطلاق- مدیران اشخاص تحت نظارت را منتشر کند و در این زمینه هیچ قیدی پیش بینی نکرده است. این اطلاق و کلی گویی موجب می شود این توهّم ایجاد شود

که تمامی سوابق تخلفاتی و کیفری - حتی سابقه گوشزد کتبی به مدیران یک ناشر به دلیل خودداری از دعوت کتبی بازرس قانونی به مجمع عمومی - بایستی برای عموم منتشر شود و این در حالی است که تناسبی بین این مجازات و تخلف ارتكابی مدیران وجود ندارد. بر همین اساس در بازارهای سرمایه کشورهای دیگر انتشار سابقه اقدامات اجرایی گرفته شده در مقابله با جرائم و تخلفات، به تنهایی در موارد با اهمیت مقرر شده است.

برای مثال ماده (a) 152 از «قانون کمیسیون اوراق بهادار مالزی»^۱ (مصوب ۱۹۹۳ با اصلاحات بعدی) دستور داده که کمیسیون می تواند در مواقعی که این امر برای حفظ منافع عمومی و منافع سرمایه گذاران لازم و ضروری است، به هر صورت که مناسب و مقتضی تشخیص می دهد، هر گونه اطلاعاتی را در رابطه با موارد زیر منتشر کند: الف - اعطاء، انقضاء، لغو و یا تعلیق مجوز یا معافیت اعطا شده به موجب قوانین مربوط به اوراق بهادار به هر شخص حقیقی یا حقوقی؛ ب - هر گونه حکمی که بر اساس قوانین مزبور صادر شده باشد (الحاقی سال ۲۰۱۵). ج - هر گونه اقدامی که به موجب مواد ۳۵۴ تا ۳۵۶ «قانون خدمات و بازارهای سرمایه»^۲ انجام گرفته است. ملاحظه می شود که در بند الف به تنهایی از لغو یا تعلیق مجوز سخن به میان آمده که ضمانت اجرای سنگینی محسوب می شوند. علاوه بر این، با نگاهی به مواد ۳۵۴ تا ۳۵۶ که در بند ج مورد اشاره قرار گرفته مشخص می شود اقدامات پیش بینی شده در این مواد از جمله ضمانت اجرای سنگین و قابل توجه هستند که امکان انتشار آنان مقرر شده است. در مجموع می توان گفت در بازار سرمایه مالزی در صورتی که فعالیت شخص به تنهایی مستوجب اطلاعیه و گوشزد کتبی^۳ باشد، سابقه تخلف منتشر نمی شود. در حقوق بازار سرمایه کشور اندونزی نیز این امر مورد توجه نهاد ناظر قرار گرفته و انتشار عمومی سوابق به تنهایی در موارد با اهمیت ضروری دانسته شده است. برای مثال در این کشور «توبیخ» مجرمان و متخلفان به عنوان یک اقدام اجرایی به تنهایی در صورتی منتشر می شود که منافع عمومی ضرورت آن را توجیه کند. در حالی که «اخطاریه های نظارتی» که همواره در پاسخ به تخلفات کم اهمیت صادر می شوند، به هیچ وجه برای عموم منتشر نمی شوند (اجرای بازار سرمایه^۴، ۲۰۱۶).

1. Securities Commission Malaysia Act

2. Capital Markets and Services Act

3. Written Notice

4. Capital Market Enforcement

دلیل محدودیت گستره اعمال این نوع ضمانت اجرا، لزوم تناسب بین جرم و مجازات است. مجازاتی متناسب با جرم ارتكابی است که ناسازگار با کرامت ذاتی انسان نباشد. کرامت ذاتی به آن نوع حیثیت و شرافتی گفته می‌شود که تمام انسان‌ها به جهت داشتن استقلال ذاتی (آزادی اراده و اختیار)، قدرت تعقل، تفکر و در نهایت وجهه و نفخه الهی، به طور فطری و یکسان از آن برخوردار هستند. لازمه احترام به این حیثیت ذاتی آن است که با همه انسان‌ها به صورت برابر و به عنوان فرجام بالذات رفتار شود. بدان معنا که، نخست همه انسان‌ها از حقوقی مانند حق آزادی بیان، تعیین سرنوشت و غیره که لازمه احترام به حیثیت ذاتی آنان است به صورت برابر و یکسان برخوردار باشند، دوم «حق داشته باشند که از عملی که غایت بودن آنان را نادیده گرفته و آنان را در حد ابزار تنزل می‌دهد، مصون باشند» (قاری سیدفاطمی، ۱۳۸۲، ۱۱۱). مصداقی از حق کرامت انسانی، حق بر حیثیت و اعتبار است که با اعمال مجازات‌های رسواکننده آشکارا مخدوش می‌شود. از این رو آنچه دارای اهمیت است، تناسب انتشار سوابق با جرم و تخلف ارتكابی است. بدین نحو که هم مصلحت موجود در انتشار سوابق تخلفاتی و کیفری نادیده گرفته نشود و هم لزوم رعایت حق کرامت انسانی به عنوان یک اصل در اعمال مجازات‌ها، دیده شود.

بررسی تناسب انتشار سوابق به عنوان نوعی مجازات با جرائم و تخلفات حوزه بازار سرمایه، مستلزم بررسی پارامترها و ضوابطی است که در این زمینه مورد شناسایی حقوقدانان قرار گرفته است. نوع و میزان صدمه وارده بر بزه‌دیده و جامعه، فایده اجتماعی، اهمیت جرم ارتكابی، نوع جرم ارتكابی و خصوصیات شخص مجرم، تقصیر بزه‌دیده و پژوهش تطبیقی جرائم و مجازات‌ها، مهم‌ترین معیارهای تناسب جرم و مجازات قلمداد شده‌اند (رحیمی‌نژاد، حبیب‌زاده، ۱۳۸۷، ۱۱۸). با توجه به توضیحات بالا بایستی از فرصت فراهم شده در همین بند «چ» ماده ۳۶ یعنی ارجاع تصویب ترتیبات اجرایی به شورای عالی بورس استفاده شده و با محدود و مقید کردن حکم آن در دستورالعمل شورای عالی، مصلحت موجود در انتشار سوابق با اصل تناسب جرم و مجازات جمع شده و بهترین نتیجه از این ضمانت اجرای قانونی حاصل شود (الجمع مهما ممکن اولی من الطرح). در این راستا می‌توان روال کلی را چنین مطرح کرد: انتشار سوابق تخلفاتی و کیفری در صورتی متناسب است که نخست جرم و تخلف از اهمیت کافی برخوردار باشد. دوم خصوصیات مرتکب نظیر اخافه‌ناپذیری و زیانبخشی وی انتشار سوابق را ضرورت بخشد. سوم میزان صدمه و زیان ناشی از تخلف و جرم بر پیکره بازار سرمایه و منافع اشخاص

حقیقی، قابل توجه باشد. چهارم فایده اجتماعی (بازدارندگی عمومی و خصوصی) ناشی از این انتشار به حدی باشد که ضرورت آن را توجیه کند.

لازم به یادآوری است در حقوق بازار سرمایه آمریکا با توجه به اطلاق بخش ۲۱ قانون بورس اوراق بهادار مصوب ۱۹۳۴، کمیسیون بورس و اوراق بهادار این صلاحیت را دارد که تمامی اطلاعات مربوط به رسیدگی به تخلفات را منتشر کند- اطلاعات مربوط به زمان پژوهش در خصوص وقوع تخلف یا جرم محرمانه است و تنها در شرایط خاصی منتشر می شود (SEC، راهنمای اجرایی^۱، ۲۰۱۷) با پژوهش در احکام منتشر شده نیز می توان دریافت که سابقه تخلفات کم اهمیت که به صدور تذکر و اخطار^۲ توسط کمیسیون می انجامد نیز توسط کمیسیون یادشده منتشر می شوند. در اتحادیه اروپا نیز ماده ۶۸ دستورالعمل چهارم الزامات بازار سرمایه^۳، به نحو اطلاق، کشورهای عضو را موظف کرده که تئیهات انضباطی تحمیل شده بر اشخاص متخلف را اعلام عمومی کنند. البته در حقوق بازار سرمایه انگلیس نیز به مانند آنچه در حقوق بازار سرمایه مالزی بیان شد، مقرر شده که اطلاعیه های هشداردهنده^۴ منتشر نشوند و در صورت انتشار، بایستی این نکته تصریح شود که تصمیم مذکور در اطلاعیه، تصمیم نهایی نهاد مسئول نمی باشد و شخص مخاطب اطلاعیه نیز حق دارد در برابر موارد انتسابی از خود دفاع کند (راهنمای اجرایی)^۵.

قطعیت محکومیت

یکی از شرایط قانونی لازم برای معرفی عمومی مجرم و متخلف آن است که محکومیت تخلفاتی و کیفری وی قطعیت یافته باشد. این شرط به روشنی در بند «ج» ماده ۳۶ مقرر نگشته است، ولی از عبارت «سوابق» می توان برداشت کرد که قانون گذار قطعیت را لازم دانسته و قبل از قطعی شدن حکم محکومیت، معرفی عمومی مجرم و متخلف را مجاز نمی داند. زیرا لفظ «سابقه» در مواردی به کار می رود که محکومیت به مجازات قطعیت یافته باشد. این امر ناشی از آن است که اشخاص قبل از محکومیت قطعی در پناه «اصل برائت» هستند و تا حکم قطعی بر محکومیت آنان صادر نشده باشد، نمی توان به موجب اقدامات کیفری متعرض جان، مال، آزادی، حیثیت و اعتبار آنان گشت.

1. Enforcement Manual

2. Censure

3. Directive 2013/36/EU of the European Parliament and of the Council of 26 June 2013 on access to the activity of credit institutions and the prudential supervision of credit institutions and investment firms, amending Directive 2002/87/EC and repealing Directives 2006/48/EC and 2006/49/EC.

4. Warning Notice

5. Enforcement Guide, 2019: EG 6/7

نگاهی به فصل ششم قانون بازار اوراق بهادار و مجازات‌های پیش‌بینی شده در رابطه با جرائم این حوزه نشان از آن دارد که حکم محکومیت به این جرائم از جمله احکام غیر قطعی است، چرا که به موجب ماده ۴۲۷ قانون آیین دادرسی کیفری، آرای دادگاه‌های کیفری به تنهایی در خصوص جرائم تعزیری درجه هشت و جرائم مستلزم پرداخت دیه یا ارش کمتر از یک دهم دیه کامل، قطعی هستند درحالی‌که جرائم موضوع فصل ششم قانون بازار اوراق بهادار جزو این دسته از جرائم نیستند. از این رو محکومیت مدیران اشخاص تحت نظارت به این جرائم قبل از قطعیت، تحت عنوان سابقه کیفری قابل انتشار نخواهد بود. سابقه تخلفاتی نیز به همین شیوه تنها در صورت قطعیت آراء (در نتیجه سپری شدن مهلت یک ماه از ابلاغ رأی بدوی و عدم تجدیدنظرخواهی و یا صدور رأی قطعی در مرجع رسیدگی به درخواست تجدید نظر) قابل انتشار به موجب بند «ج» ماده ۳۶ خواهد بود.

با وجود این، نگاهی به رویه نهاد ناظر بازار سرمایه کشورهای مختلف این حقیقت را نشان می‌دهد که قطعیت از شرایط قانونی لازم جهت انتشار سوابق نیست. به طور مثال یکی از مواردی که بخش اجرایی کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا اطلاعات مربوط به آن را در وبسایت رسمی خود منتشر می‌سازد، شکایات و دعاوی حقوقی است که کمیسیون یادشده علیه متخلفان و مجرمان بازار سرمایه در دادگاه‌های فدرال مطرح می‌سازد.^۱ انتشار اطلاعات مربوط به طرح دعاوی (به عنوان یک اقدام اجرایی علیه تخلفات و جرائم) قبل از آنکه رسیدگی صورت گیرد و رأی صادر و قطعی شود، برخلاف آن چیزی است که در ابتدای این بخش در خصوص قطعیت محکومیت بیان شد. این موضوع در بازار سرمایه انگلیس و مالزی نیز مشاهده می‌شود به نحوی که طرح دعاوی حقوقی و کیفری علیه شخص متخلف و مجرم به طرفیت نهاد ناظر، از همان ابتدا به آگاهی عموم می‌رسد، بدون آنکه اعلام عمومی آن وابسته به اتمام رسیدگی و صدور آراء قطعی باشد. این امر بدان دلیل است که انتشار و اطلاع‌رسانی عمومی سبب می‌شود، مصرف‌کنندگان (سرمایه‌گذاران) از معامله با چنین اشخاصی دوری کنند و سرمایه خود را در معرض نابودی قرار ندهند (راهنمای اجرایی).^۲ در مقابل، در ایران همانگونه که در ابتدای این بخش بیان شد، انتشار سوابق وابسته به قطعیت حکم محکومیت کیفری و تخلفاتی است. این تفاوت شاید به دلیل بافت فرهنگی جامعه ایران و اهمیت بی‌اندازه حیثیت و آبرو در بین اشخاص

1. Federal court actions

2. Enforcement Guide, 2019: EG 6/12

و همچنین دستورات دینی مبنی بر رعایت کرامت و حیثیت انسان‌ها و حفظ آبروی ایشان، قابل توجه باشد. به هر روی، نهاد ناظر بازار سرمایه در ایران اگرچه به موجب بند «ج» ماده ۳۶ مجهز به سلاح جدیدی در برخورد با تخلفات و جرائم شده است، ولی در این راستا محدودیت‌هایی نیز وجود دارد که بایستی به آن‌ها توجه شود، از جمله لزوم قطعیت محکومیت متخلف و مجرمی که سابقه وی موضوع انتشار قرار می‌گیرد.

مدت زمان انتشار

در این بخش پرسشی که بایستی بدان پاسخ داده شود این است که پس از انتشار سوابق چه مدت بایستی اطلاعیه انتشار در معرض دید عموم باشد؟ در خصوص انتشار حکم محکومیت موضوع ماده ۳۶ قانون مجازات اسلامی برخی از شارحان قانون یاشده چنین اظهار داشته‌اند که به موجب یک قاعده اصولی که بیان می‌دارد: «صیغه امر، دلالتی بر مره یا تکرار ندارد»، نمی‌توان از صیغه امر و قواعد الفاظ فهمید که انجام یک مرتبه موضوع امر کفایت می‌کند یا بایستی تکرار شود. البته از نظر عقلی و منطقی، انجام یک مرتبه برای تحقق مفاد امر، لازم است چون لازمه تحقق عمل در خارج، انجام دادن آن در حداقل یک مرتبه است، اما در مورد اینکه انجام عمل در دفعات بعدی نیز لازم است یا خیر، بایستی به قرائن مراجعه کرد. ممکن است گفته شود که تبصره اول ماده ۲۳ ق.م.ا. قرینه بر لزوم تکرار انتشار است، اما این سخن صحیح نیست چرا که اگر منظور این باشد که به مدت دو سال (حداکثر مدت زمان اعمال مجازات‌های تکمیلی) هر روز منتشر شود که امر معقولی نیست و اگر منظور آن باشد که هفته‌ای یا ماهی یا سالی یک بار منتشر شود که برای این ادعا نیز قرینه‌ای وجود ندارد. پس بنابراین یک مرتبه انتشار کافی است و نیازی به تکرار انتشار در دفعات بعد نیست (زراعت، ۱۳۹۳، ۱۲۸).

استدلال یادشده صحیح است و برای امثال امر قانون‌گذار در بند «ج» ماده ۳۶ قانون احکام دائمی مبنی بر انتشار سوابق تخلفاتی و کیفری مدیران نهادهای مالی و ناشران اوراق بهادار، یک بار انتشار کافی است. ولی این امر منافاتی با باقی ماندن اطلاعیه انتشار در دید عموم برای مدتی خاص ندارد. وانگهی دستیابی به هدف مد نظر از انتشار نیز در گرو باقی ماندن اطلاعیه انتشار در دید عموم است. از همین روست که ماده ۶۸ دستورالعمل موسوم به «دستورالعمل چهارم الزامات بازار سرمایه» مصوب پارلمان اروپا، نهادهای ناظر بر بازارهای مالی کشورهای عضو را موظف کرده است که اطلاعیه‌های انتشار سوابق تخلفاتی را حداقل به مدت پنج سال بر روی

وبسایت رسمی خود نگه دارند. البته در رویه عملی نهادهای ناظر کشورهای عضو این اتحادیه می‌توان مشاهده کرد که اطلاعیه‌های انتشار بیش از ۵ سال نیز بر روی وبسایت این نهادها باقی مانده است. برای مثال در وبسایت رسمی نهاد مرجع امور مالی انگلیس می‌توان احکام محکومیت اشخاص را از سال ۲۰۰۷ به بعد مشاهده کرد. در مقابل، در حقوق بازار سرمایه هلند این حداقل مدت زمان در رابطه با اختاریه‌های عمومی^۱ کمتر از ۵ سال است به نحوی که این اختاریه‌ها بعد از ۳ سال از بخش مربوطه در وبسایت نهاد مرجع بازارهای مالی^۲ این کشور حذف می‌شود (ون ارپ^۳، ۲۰۱۸). در ایالات متحده آمریکا نیز اطلاعیه‌های محکومیت اشخاص که در سال ۱۹۹۵ بر روی وبسایت رسمی کمیسیون بورس و اوراق بهادار منتشر شده‌اند، کماکان بر روی این وبسایت نگهداری می‌شوند. در مالزی نیز همین رویه جاری است و اطلاعیه‌های انتشار سوابق که از سال ۲۰۱۰ بر روی وبسایت رسمی کمیسیون اوراق بهادار این کشور قرار داده شده‌اند، همچنان در دسترس عموم هستند.

به نظر می‌رسد در ایران نیز انتشار سوابق تخلفاتی و کیفری مدیران نایست به سرعت از پایگاه اینترنتی سازمان بورس برداشته شود، بلکه در راستای دستیابی به هدف مد نظر از انتشار که همان شناساندن متخلف و مجرم به سرمایه‌گذاران است، باید این انتشار برای مدت زمانی معقول و متعارف به طول انجامد. همچنان که در سایر حوزه‌ها نیز اعلام عمومی تخلف اشخاص تحت نظارت برای مدت زمانی به طول می‌انجامد. برای مثال، تبصره ماده ۱۱۰ «آیین رسیدگی دادسراها و هیات‌های انتظامی سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران» مصوب شورای عالی نظام پزشکی (۱۳۹۰)، مدت زمان نصب آرای انضباطی در تابلو اعلانات را دو هفته مشخص ساخته است. همچنین مواد ۵۷ الی ۶۳ قانون نظام صنفی کشور (مصوب ۱۳۸۲) حداقل مدت زمان نصب تابلو یا پارچه مبنی بر متخلف صنفی بودن بر سردر محل کسب را دو هفته و حداکثر آن را دو ماه تعیین کرده، که بنا بر تعداد دفعات تکرار تخلف، این مدت مشخص می‌شود.

ابزار انتشار

اجرای مجازات‌های رسواکننده که از دیرباز مورد استفاده بوده‌اند، به چند طریق ممکن است. از راه‌های سنتی مانند گرداندن مجرم در ملأ عام و یا نصب پارچه در محل وقوع جرم تا

1. Public Warnings
2. AFM
3. Van Erp

روش‌های مدرنی نظیر انتشار حکم در رسانه‌ها، همگی راه‌هایی برای اعمال مجازات‌های رسواکننده بوده و هستند. قانون‌گذار در بند «چ» ماده ۳۶، کیفیت ویژه‌ای را برای اجرای عملی این نوع مجازات مشخص کرده و به طور کلی ترتیبات اجرایی را به مصوبه شورای عالی بورس احاله داده است. حال پرسشی که گفته می‌شود آن است که بهترین شیوه برای انتشار سوابق در حوزه بازار سرمایه کدام است؟

از جمله شیوه‌هایی که در حوزه بازار سرمایه کشورهای مختلف و البته سایر حوزه‌ها به کار گرفته شده، می‌توان به این موارد اشاره کرد: تهیه فهرست‌های سیاه^۱، تهیه فهرست اسامی مجرمان^۲، سیستم‌های گزارش عملکرد^۳ و در نهایت انتشار نظام‌مند احکام کیفری و تخلفاتی در رسانه‌ها با گنجانیدن مشخصات هویتی شخص و جرم ارتكابی وی^۴ (ون ارب، ۲۰۰۸) از بین این چند روش، روش آخر یعنی انتشار نظام‌مند در رسانه‌ها^۵ رواج بیشتری دارد به نحوی که نهادهای ناظر اکثر کشورها از این شیوه جهت معرفی عمومی مجرمان و متخلفان بازار سرمایه استفاده می‌کنند. برای مثال کمیسیون اوراق بهادار و سرمایه‌گذاری‌های استرالیا^۶، تصمیمات اتخاذ شده در رابطه با جرائم و تخلفات اشخاص تحت نظارت را با جزییات کامل در وبسایت رسمی خود در بخش «انتشار رسانه‌ای»^۷ منتشر می‌سازد.

در ایران نگاهی به قوانین مختلف نشانگر آن است که قانون‌گذار از شیوه‌های مختلفی برای اجرای مجازات‌های سلب‌کننده حیثیت و رسواکننده استفاده کرده است. نخست، آشکار کردن حکم به وسیله نصب پارچه در محل وقوع جرم (ماده ۲ قانون تعزیرات حکومتی) یا نصب پلاکارد در محل (ماده ۶ قانون الزام شرکت‌ها و مؤسسات ترابری جاده‌ای به استفاده از صورت وضعیت مسافری و بارنامه)؛ دوم، اعلام نام در جراید (ماده ۱ قانون تعزیرات حکومتی امور بهداشتی و درمانی)؛ سوم، معرفی از رسانه‌های گروهی (ماده ۲۲ قانون یادشده)؛ و چهارم، انتشار حکم محکومیت از رسانه‌ها (ماده ۲۳ و ۳۶ قانون مجازات اسلامی) (اردبیلی، ۱۳۹۳، ۱۰۶).

1. Black lists
2. Offenders indexes
3. Performance reporting systems
4. Systematic press releases with offenders names and details of the offense
5. Press Release
6. Australian Securities and Investments Commission
7. Media Release

در حوزه قوانین و مقررات حاکم بر بازار سرمایه نیز موضوع مسبوق به سابقه است، چرا که «اعلام عمومی آرای انضباطی صادره» به عنوان نوعی تنبیه انضباطی در مقررات مختلف پیش‌بینی شده و بدیهی است که نحوه اعمال این ضمانت اجرا نیز پیش‌بینی شده باشد. در این رابطه، تبصره ماده ۳۴ از «دستورالعمل انضباطی ناشران پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران» چنین مقرر داشته است: «اعلام عمومی آرای انضباطی که به موجب مفاد این دستورالعمل، صادر می‌شود از طریق اعلام در فهرست مربوطه در سایت رسمی سازمان انجام خواهد شد». با توجه به این سابقه مقررات‌گذاری بایستی دربرگیرنده آن شد که بهترین شیوه اجرای انتشار سوابق، انتشار از طریق وبسایت رسمی سازمان بورس است. زیرا مخاطبان و ذینفعان انتشار سوابق به طور معمول وبسایت رسمی سازمان بورس را دنبال می‌کنند و از این طریق می‌توان اطمینان حاصل کرد که این اشخاص که بیش از سایرین در معرض بزه‌دیدگی از سوی متخلفان و مجرمان هستند، از سابقه این افراد آگاه شده‌اند. در خصوص نحوه انتشار سوابق بر روی وبسایت رسمی سازمان نیز می‌توان از شیوه معمول در بین نهادهای ناظر بازار سرمایه سایر کشورها استفاده کرد. بدین نحو که محکومیت قطعی مدیران به ضمانت‌اجراهای کیفری و انضباطی به موجب اطلاعیه برای عموم انتشار یابند. البته در جهت دستیابی به هدف مدنظر از انتشار سوابق، این اطلاعیه‌ها بایستی برای مدتی در آرشیو اخبار سازمان در دسترس عموم باشند.

نتیجه‌گیری و پیشنهادات

انتشار سوابق تخلفاتی و کیفری به عنوان راهبردی در مقابله با جرائم و تخلفات حوزه بازار سرمایه، توسط مقنن در سال‌های اخیر تجویز شده است. مبانی گوناگونی استفاده از این راهبرد کیفری و در عین حال پیشگیرانه را توجیه و مشروعیت می‌بخشند. مهم‌ترین مبنای مشروعیت بخش به انتشار سوابق، «بازدارندگی» است که علی‌رغم بررسی شدن در کتب حقوق جزا، طبع اقتصادی دارد و مبنای اقتصادی انتشار سوابق است. تشهیر و رسوا کردن مدیران ناقض قانون سبب می‌شود، این اشخاص جایگاه اجتماعی خویش را از دست دهند و هزینه بسیار سنگینی را متحمل شوند. علاوه بر این شرکت‌های تحت کنترل چنین مدیرانی نیز بر اثر تشهیر مدیران متخلف خود با ضرر و زیان سنگینی از جمله کاهش ارزش سهام مواجه می‌گردند. این هزینه‌ها زیان ناشی از ارتکاب جرم را بیش از منافع آن می‌سازند و مدیران را از نقض قانون باز می‌دارند.

انتشار سوابق تخلفاتی و کیفری به عنوان یک اقدام اجرایی در راستای کاهش میزان تخلفات و جرائم توسط نهاد ناظر بازار سرمایه کشورهای دیگر نیز مورد استفاده قرار می گیرد. این اقدام در برخی از کشورها مانند ایالات متحده آمریکا به طور وسیع در رابطه با اشخاص حقیقی و حقوقی و در خصوص تمامی انواع تخلفات و جرائم اعمال می شوند ولی در برخی دیگر گستره اعمال آن محدود است. در ایران به دلایل متعدد مانند بافت فرهنگی خاص و اهمیت شگفت انگیز حیثیت و آبرو، بایستی از به کارگیری این نوع ضمانت اجرا در رابطه با تخلفات و جرائم کم اهمیت با میزان ضرر و زیان اندک، اجتناب کرد.

با توجه به مطالب پیش گفته در راستای انتشار سوابق تخلفاتی و کیفری فعالان بازار سرمایه، موارد زیر پیشنهاد می شود:

الف) انتشار سوابق تخلفاتی و کیفری، محدود به مدیران نهادهای مالی و ناشران اوراق بهادار نباشد، بلکه در رابطه با سایر اشخاص حقیقی و همچنین اشخاص حقوقی تحت نظارت در بازار سرمایه نیز این امکان توسط قانون گذار فراهم شود که نهاد ناظر بتواند اقدام یاد شده را در برخورد با تخلفات و جرائم اشخاص اخیر اعمال دارد.

ب) پس از اجرایی شدن این مقرره و انتشار سوابق در سامانه ای که به این منظور پیش بینی می شود، یکی از ارگان های سازمان بورس مأموریت یابد، نتایج حاصل از اعمال این مقررات را در خصوص نرخ تخلفات و جرائم ارزیابی کرده و گزارش آن را به هیأت مدیره سازمان نشان دهد. در ارزیابی گفته شده حتی الامکان سعی شود، هزینه های غیرمستقیم اعمال این نوع اقدام اجرایی، با پژوهش های میدانی برآورد شود تا در مقایسه با منافع ناشی از آن، یعنی میزان کاهش تخلفات و جرائم، بتوان با تحلیل «هزینه - فایده» از کارایی یا عدم کارایی این مجازات و اقدام پیشگیرانه اطلاع حاصل کرد.

ج) انتشار سوابق تخلفاتی و کیفری به تنهایی در رابطه با تخلفات و جرائم با اهمیت که ضرر قابل توجهی را به سلامت بازار و منافع سرمایه گذران وارد می آورند، الزامی باشد و در سایر موارد از انتشار سوابق خودداری شود. در مواردی که انتشار سوابق تخلفاتی و کیفری الزامی است، حداقل مدت زمان انتشار در سامانه به نحوی مشخص شود که اهداف مترتب بر اعمال این ضمانت اجرا حاصل شود.

منابع

- ارجمند دانش، جعفر. (۱۳۸۳). اصل قانونی بودن جرم و مجازات، تبریز، انتشارات تازه‌های طب.
- اردبیلی، محمدعلی. (۱۳۹۳). حقوق جزای عمومی، جلد سوم، تهران، نشر میزان.
- اصفهانی، بهاء‌الدین. (۱۴۲۴ق). کشف اللثام و الإیهام عن قواعد الأحکام، جلد ۱۰، قم، موسسه نشر اسلامی.
- پرادل، ژان. (۱۳۸۱). تاریخ اندیشه‌های کیفری، مترجم: علی حسین نجفی ابرندآبادی، تهران، انتشارات سمت.
- توسلی‌زاده، توران. (۱۳۹۲). پیشگیری از جرایم اقتصادی، تهران، انتشارات جنگل.
- حیدری، علی‌مراد. (۱۳۹۲). «نقد کیفرشناختی تشهیر رسانه‌ای»، مجله حقوق اسلامی، شماره ۳۸.
- خمینی، روح‌الله. (۱۳۹۰ق). تحریر الوسیله، جلد ۲، نجف، دار الکتب العلمیه.
- دادخدایی، لیل. (۱۳۹۲). «بررسی مفهوم «فساد» و رویکرد پیش‌گیرانه قانونگذار ایران در قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد»، فصلنامه تعالی حقوق، شماره ۳.
- رایجان‌اصلی، مهرداد. (۱۳۸۳). «رهیافتی نو به بنیانهای نظری پیشگیری از جرم»، مجله حقوقی دادگستری، شماره ۴۸ و ۴۹.
- رحیمی‌نژاد، اسمعیل، حبیب‌زاده، محمدجعفر. (۱۳۸۷). «مجازات‌های نامتناسب؛ مجازات‌های مغایر با کرامت انسانی»، فصلنامه حقوق، دوره ۳۸، شماره ۲.
- زراعت، عباس. (۱۳۹۳). شرح مبسوط قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲، جلد دوم، تهران، انتشارات جنگل.
- ساکت، محمد حسین. (۱۳۷۰). نگرش تاریخی به فلسفه حقوق، تهران، جهان معاصر.
- سلطانی‌فر، حسین، مالیر، محمود، عالی‌پور، حسن. (۱۳۹۷). «آیین دادرسی جرائم اقتصادی؛ پیوند محتوا و شکل»، مجله مطالعات حقوقی، دوره ۱۰، شماره ۳.
- ضیائی، مهران. (۱۳۹۶). هزینه‌های اقتصادی و اجتماعی جرم، تهران، انتشارات مجد.
- قاری سیدفاطمی، سیدمحمد. (۱۳۸۲). حقوق بشر در جهان معاصر (دفتر اول)، تهران، انتشارات دانشگاه شهید بهشتی.
- کاتوزیان، ناصر. (۱۳۸۹). مقدمه علم حقوق، تهران، شرکت سهامی انتشار.
- کاتینگهام، جان. (۱۳۸۴). «فلسفه مجازات»، مترجمین: ابراهیم باطنی و محسن برهانی، مجله فقه و حقوق، سال اول، شماره ۴.
- محمودی‌جانکی، فیروز، آقایی، سارا. (۱۳۸۷). «بررسی نظریه بازدارندگی مجازات»، فصلنامه حقوق، دوره ۳۸، شماره ۲.
- مرتاضی، احمد. (۱۳۹۵). اعلام عمومی مجرم: مبانی و کارکردها، قم، بوستان کتاب قم.

میرخلیلی، سید محمود. (۱۳۸۳). «پیشگیری وضعی از نگاه آموزه‌های اسلام»، *مجله فقه و حقوق*، سال اول، شماره ۱.

میرمحمدصادقی، حسین. (۱۳۹۲). *جرایم علیه اموال و مالکیت*، تهران، نشر میزان.
 نجفی ابرندآبادی، علی حسین. (۱۳۸۸). *کیفرشناسی نو - جرم شناسی نو: درآمدی بر سیاست جنایی مدیریت خطرمدار*، در: *تازه‌های علوم جنایی (مجموعه مقاله‌ها)*، تهران، نشر میزان.
 نوبهار، رحیم، صیقل، یزدان. (۱۳۹۶). «ویژگی‌ها و راهبردهای کیفرشناسی ریسک‌مدار»، *مجله حقوقی دادگستری*، شماره ۱۰۰.

وینتر، هارولد. (۱۳۹۴). *اقتصاد جرم*، مترجمین: حمید بهره‌مند، زهرا ساکیانی، تهران، نشر دادگستر.
 هادیفر، داود. (۱۳۸۹). *نهادهای حقوقی تنظیم بازار؛ ساختار و ساز و کار اجرایی*، تهران، نشر عترة نو.
 Ardabili, Mohammad Ali (2015). *Public Criminal Law, Volume 3*, Tehran, Mizan Publishing. (In Persian).
 Arjmand Danesh, Jafar. (2005). *the principle of legality of crime and punishment*, Tabriz, Teb News Publications. *Capital Market Enforcement*, Monetary Authority of Singapore, (January 2016).
 Cottingham, John. (2006). "Philosophy of Punishment", Translators: Ebrahim Bateni and Mohsen Borhani, *Journal of Jurisprudence and Law*, First Year, No. 4.
 Dadkhodai, Leila. (2014). "Study of the Concept of" Corruption "and the Preventive Approach of the Iranian Legislator in the Law on Promoting the Health of the Administrative System and Combating Corruption", *Law Excellence Quarterly*, No. 3. (In Persian).
 Enforcement Guide, Financial Conduct Authority, EG 6: Publicity, (release 39, juanary 2019).
 Enforcement Manual, Securities and Exchange Commission, Division of Enforcement, (2017).
 Hadifar, David. (2011). *Legal entities regulating the market; Structure and executive mechanism*, Tehran, Atrat-e-Naw Publishing. (In Persian).
 Heydari, Ali Murad. (2014). "Criminal Critique of Media Discrimination", *Journal of Islamic Law*, No. 38. (In Persian).
 IOSCO committee on enforcement and the exchange of information, credible deterrence in the enforcement of securities regulation, (2015).
 Isfahani, Baha'uddin. (1424 AH). *Discovering Latham and Ambiguity on the Rules of Rulings*, Volume 10, Qom, Islamic Publishing Institute. (In Persian).
 Katozian, Nasser. (2010). *Introduction to Law*, Tehran, Anteshar Co. (In Persian).
 Khomeini, Ruhollah. (1390 AH). *Tahrir al-Waseela*, Volume 2, Najaf, Dar al-Kitab al-Alamiya. (In Persian).

- Lott, John R.. (1992). "Do We Punish High Income Criminals Too Heavily?", *Economic Inquiry*, vol. 30, no. 4.
- Macrory, Richard. (2006). *Regulatory Justice: Making Sanctions Effective*, Cabinet Office.
- Mahmoodi Janaki, Firooz, Aghaei, Sara. (2009). "Study of Punishment Prevention Theory", *Law Quarterly*, Volume 38, Number 2. (In Persian).
- Mir Khalili, Seyed Mahmoud. (2005). "Situation prevention from the perspective of Islamic teachings", *Journal of Jurisprudence and Law*, First Year, No. 1. (In Persian).
- Mir Mohammad Sadeghi, Hussein. (2014). *Crimes against property and ownership*, Tehran, Mizan Publishing. (In Persian).
- Mortazi, Ahmad. (2017). *Public announcement of the culprit: Principles and functions*, Qom, Qom Book Park. (In Persian).
- Najafi Aberandabadi, Ali Hussein. (2010). *New Criminology - New Criminology: An Introduction to Dangerous Management Criminal Policy*, in: *Criminal Science News (Collection of Articles)*, Tehran, Mizan Publishing. (In Persian).
- Nobahar, Rahim, Siqal, Yazdan. (2018). "Characteristics and Strategies of Risk-Punitive Punishment", *Legal Journal of Justice*, No. 100. (In Persian).
- Pradel, Jean. (2002). *History of Criminal Thoughts*, translated by Ali Hossein Najafi, Abrandabadi, Tehran, Samat Publications.
- Qari Seyed Fatemi, Seyed Mohammad. (2001). *Human Rights in the Contemporary World (First Office)*, Tehran, Shahid Beheshti University Press. (In Persian).
- Rahiminejad, Ismail, Habibzadeh, Mohammad Jafar. (2009). "Disproportionate punishments; Punishments against human dignity ", *Law Quarterly*, Volume 38, Number 2. (In Persian).
- Raijan Asli, Mehrdad. (2005). "A New Approach to Theoretical Foundations of Crime Prevention", *Legal Journal of Justice*, Nos. 48 and 49. (In Persian).
- Saket, Mohammad Hussein. (1999). *Historical Attitude to the Philosophy of Law*, Tehran, Contemporary World. (In Persian).
- Schwarcz, Daniel. (2003). "Shame, stigma, and crime: Evaluating the efficacy of shaming sanctions in criminal law", *Harvard Law Review*, vol. 116, no. 7.
- Securities and Exchange Commission, Press Releases, Release No. 2018-78, SEC Launches Additional Investor Protection Search Tool. Available at: <https://www.sec.gov/news/press-release/2018-78> .
- Soltanifar, Hussein, Malmir, Mahmoud, Alipour, Hassan. (2018). "Procedure for economic crimes; Content and form link ", *Journal of Legal Studies*, Volume 10, Number 3. (In Persian).

- Tavassolizadeh, Turan. (2014). Prevention of Economic Crimes, Tehran, Jangal Publications. (In Persian).
- Van Erp, Judith. (2008). "The impact of "naming and shaming" on business reputations; An empirical study in the field of financial regulation", Paper presented to the Second Biennial conference of the Standing Group on Regulatory Governance of the ECPR and Regulatory Network.
- Winter, Harold. (2016). Crime Economics, Translators: Hamid Bahrehmand, Zahra Sakiani, Tehran, Justice Publishing.
- Zeraat, Abbas. (2014). Detailed description of the Islamic Penal Code 2013, Volume 2, Tehran, Jangal Publications. (In Persian).
- Ziaei, Mehran. (2017). Economic and social costs of crime, Tehran, Majd Publications.

COPYRIGHTS

This is an open access article under the CC BY-NC 4.0 license.